

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی

«طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: علوم اعصاب و مطالعات اعتیاد
عنوان درس: مدیریت سلامت و سلامت روان
کد درس: ۱۲
نوع و تعداد واحد^۱: ۲ واحد نظری
نام مسئول درس: دکتر عطاله پورعباسی
مدرس/ مدرسان: دکتر عطاله پورعباسی، دکتر فاطمه رجبی، دکتر هادی شیرزاد
پیش‌نیاز/ هم‌زمان: ندارد
رشته و مقطع تحصیلی: دکترای تخصصی مطالعات اعتیاد

اطلاعات مسئول درس:

رتبه علمی: دانشیار
رشته تخصصی: علوم اعصاب
محل کار: گروه علوم اعصاب و مطالعات اعتیاد
تلفن تماس: ۰۹۱۲۵۸۷۸۹۶۲
نشانی پست الکترونیک: atapoura@gmail.com

^۱مشمول بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس:

در کشور ما که نظام سلامت، یک نظام ادغام یافته از خدمات متنوع آموزشی، پژوهشی و ارایه خدمات است، شناخت ساختار این نظام، زیرساختهای شبکه بهداشت و درمان، فرآیندهای موجود، تطبیق ارکان نظام سلامت با اصول دسترسی، عدالت در سلامت و مدیریت هزینه‌های سلامت از توانایی‌های لازم برای دانش‌آموختگان رشته مطالعات اعتیاد است که بناست به عنوان راهبر دانشی در ارتقای نظام سلامت کشور در حوزه مدیریت اعتیاد نقش‌آفرینی کنند. این درس با هدف معرفی اصول و چارچوبهای اصلی نظام سلامت ادغام یافته و ظرفیتهای آن در مدیریت اعتیاد طراحی و ارایه می‌گردد.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

شناخت و کاربست؛

- ✓ اجزای نظام سلامت
- ✓ سیاستهای اصلی نظام سلامت
- ✓ ارکان اصلی نظام سلامت ادغام یافته
- ✓ الگوهای ارزیابی نظام سلامت
- ✓ مکانیسمهای ارتقای نظام سلامت
- ✓ نظریه‌های اقتصاد کلاسیک و تطبیق آن با فرآیندهای نظام سلامت
- ✓ سلامت روان در تعامل با نظام سلامت

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- ✓ اجزای اصلی نظام سلامت ادغام یافته را توضیح دهد.
- ✓ ساختار شبکه بهداشت و درمان کشور را شرح دهد.
- ✓ سطوح مختلف پیشگیری را در نظام سلامت برشمرد و کارکرد هر یک را بگوید.
- ✓ مراقبت‌های بهداشتی اولیه و تأثیر آن بر سلامت روان را توضیح دهد.
- ✓ شاخصهای عدالت در دسترسی به خدمات سلامت را برشمرد.
- ✓ عوامل اجتماعی تعیین‌کننده سلامت (SDH) را شرح دهد.
- ✓ مفاهیم و شاخصهای کلیدی بار بیماریها و کاربرد آنها را در مدیریت سلامت تحلیل کند.
- ✓ روشهای کلی تحلیل هزینه‌های سلامت و ارزیابی اقتصادی مداخلات سلامت را بگوید.
- ✓ انواع بیمه‌ها و نقش آنها در تأمین مالی خدمات سلامت را توضیح دهد.
- ✓ اصول کلی اصلاحات در نظام سلامت و تأثیر آن بر کیفیت خدمات را توضیح دهد.

- ✓ چارچوب کلی نظامهای مراقبت و سنجش اثربخشی مداخلات بهداشتی را تحلیل کند.
- ✓ مفاهیم اصلی اپیدمیولوژی و کاربرد آن در مدیریت سلامت به ویژه سلامت روان را توضیح دهد.
- ✓ بتواند چارچوب کلی برنامه‌های مداخله‌ای برای بهبود دسترسی به خدمات سلامت را طرح‌ریزی کند.
- ✓ اثرگذاری سیاست‌های بهداشتی بر سلامت روان جامعه را تحلیل کند.
- ✓ چالش‌ها و فرصت‌های موجود در نظام سلامت کشور در حوزه مدیریت اعتیاد را برشمرد.
- ✓ مهارت‌های مدیریتی لازم در زمینه برنامه‌ریزی و پیاده‌سازی خدمات بهداشتی را توضیح دهد.
- ✓ اصول کلی داده‌های مرتبط با سلامت روان و اعتیاد را برای تصمیم‌گیری آگاه از شواهد شرح دهد.
- ✓ چارچوب کلی همکاری‌های درون‌بخشی و بین‌بخشی برای بهبود خدمات سلامت را توضیح دهد.
- ✓ نقش رسانه‌ها بر نگرش جامعه نسبت به سلامت به ویژه اعتیاد و سلامت روان را تحلیل کند.
- ✓ الگوهای جلب مشارکت اجتماعی در ارتقای سلامت به ویژه سلامت روان را شرح دهد.

رویکرد آموزشی^۱:

□ ترکیبی^۳

□ حضوری

□ مجازی^۲

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

- ✓ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- ✓ بحث در گروه‌های کوچک
- ✓ یادگیری اکتشافی هدایت شده
- ✓ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- ✓ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- ✓ یادگیری مبتنی بر سناریو
- ✓ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)
- ✓ یادگیری مبتنی بر بازی

^۱. Educational Approach

^۲. Virtual Approach

^۳. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسان
۱	نظام سلامت ادغام یافته	سخنرانی تعاملی	حضور موثر / شرکت در بحث کلاسی	دکتر پورعباسی
۲	ساختار شبکه بهداشت و درمان	سخنرانی تعاملی	حضور موثر / شرکت در بحث کلاسی	دکتر پورعباسی
۳	سطوح مختلف پیشگیری در نظام سلامت	یادگیری اکتشافی هدایت شده	ارایه گزارش مکتوب	دکتر پورعباسی
۴	اصول مراقبتهای بهداشتی اولیه و سلامت روان	بحث در گروههای کوچک	ارایه نتایج کار گروهی	دکتر فاطمه رجبی
۵	مفاهیم و شاخصهای عدالت در سلامت	یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)	ارایه نتایج کار گروهی	دکتر فاطمه رجبی
۶	مولفه‌های اجتماعی سلامت	یادگیری مبتنی بر سناریو	ارایه گزارش مکتوب	دکتر فاطمه رجبی
۷	اصول ارزیابی اقتصادی مداخلات سلامت	سخنرانی تعاملی	حضور موثر / شرکت در بحث کلاسی	دکتر پورعباسی
۸	مفاهیم و شاخصهای بار بیماریها (Burden of Diseases)	یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)	ارایه نتایج کار گروهی	دکتر پورعباسی
۹	نظامهای تأمین مالی سلامت	یادگیری مبتنی بر بازی	حضور موثر / ارزیابی کلاسی	دکتر پورعباسی
۱۰	نظامهای مراقبت و کاربرد آنها در نظام سلامت	یادگیری اکتشافی هدایت شده	ارایه گزارش مکتوب	دکتر پورعباسی
۱۱	مدیریت اپیدمیولوژیک بیماریها	سخنرانی تعاملی	حضور موثر / شرکت در بحث کلاسی	دکتر پورعباسی
۱۲	مروری بر برنامه‌های ملی ارتقای سلامت روان	استفاده از دانشجویان در تدریس	حضور موثر / ارزیابی کلاسی	دکتر پورعباسی
۱۳	جایگاه مدیریت اعتیاد در نظام شبکه	یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)	ارایه نتایج کار گروهی	دکتر هادی شیرزاد
۱۴	همکاریهای بین بخشی و درون بخشی در نظام شبکه	بحث در گروههای کوچک	ارایه نتایج کار گروهی	دکتر هادی شیرزاد
۱۵	داده های سلامت و سیاستگذاری مبتنی بر شواهد	یادگیری مبتنی بر بازی	حضور موثر / ارزیابی کلاسی	دکتر پورعباسی
۱۶	الگوهای مشارکت اجتماعی در شبکه	یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)	ارایه نتایج کار گروهی	دکتر فاطمه رجبی

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱۷	رسانه و مدیریت افکار عمومی در نظام شبکه	سخنرانی تعاملی	حضور موثر / شرکت در بحث کلاسی	دکتر هادی شیرزاد

وظایف و انتظارات از دانشجو:

- ✓ حضور منظم در کلاس درس
- ✓ انجام تکالیف در موعد مقرر
- ✓ مطالعه منابع معرفی شده
- ✓ مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس
- ✓ ارائه گزارش مکتوب
- ✓ ارائه نتایج کار گروهی

روش ارزیابی دانشجو:

- ارزیابی تکوینی:

- حضور موثر در کلاس: ۳ نمره
- انجام فعالیت‌های کلاسی و ارائه به موقع: ۷ نمره
- آزمون پایانی: ۱۰ نمره

منابع:

- Parks J, Park K. Parks' textbook of preventive and social medicine. ۲۵th ed. Jabalpur: Banarsidas Bhanot; ۲۰۱۹.
- Community-Based Interventions: Philosophy and Action. New York: Springer; ۲۰۱۴.
- Volker Eric Amelung. Healthcare Management: Managed Care Organizations and Instruments. ۲nd ed. ۲۰۱۹ Edition
-

د) منابع برای مطالعه بیشتر:

- Handbook of Community Psychiatry Hardcover – January ۱, ۲۰۱۲
- Selected articles of International Journal of Mental Health and Addiction

چک لیست ارزیابی طرح دوره							
گروه	رشته مقطع	نام درس	آیتم	معیارهای ارزیابی	چگونگی پردازش طرح با توجه به معیارها		
					قابل قبول	نیازمند اصلاح	توضیحات در خصوص موارد نیازمند اصلاح
علوم اعصاب و مطالعات اعتیاد	Ph.D مطالعات اعتیاد	مدیریت سلامت و سلامت روان	اطلاعات درس	به اطلاعات کلی درس اعم از گروه آموزشی ارایه دهنده درس، عنوان درس، کد درس، نوع و تعداد واحد، نام مسئول درس و سایر مدرسان، دروس پیش نیاز و همزمان و رشته و مقطع تحصیلی اشاره شده است.			
			اطلاعات مسئول درس	اطلاعات مسئول درس اعم از رتبه علمی، رشته تخصصی، اطلاعات تماس و ... درج شده است.			
			توصیف کلی درس	بخش‌های مختلف محتوایی درس در حد یک یا دو بند معرفی شده است.			
			اهداف کلی/ محورهای توانمندی	اهداف کلی/ محورهای توانمندی با قالب نوشتاری صحیح درج شده‌اند.			
			اهداف اختصاصی/ زیرمحورهای هر توانمندی	اهداف اختصاصی/ زیرمحورهای هر توانمندی با قالب نوشتاری صحیح درج شده‌اند.			
			رویکرد آموزشی	رویکرد آموزشی مورد نظر در ارایه دوره اعم از حضوری، مجازی و ترکیبی مشخص شده است.			
			روش‌های یاددهی-یادگیری	روش‌های یاددهی و یادگیری درج شده‌اند.			
			تقویم درس	جدول مربوط به تقویم درس، به طور کامل تکمیل شده است.			
			وظایف و انتظارات از دانشجو	وظایف و انتظارات از دانشجویان نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس و ... تعریف شده و درج گردیده است.			
			نحوه ارزیابی دانشجو	نحوه ارزیابی دانشجو با ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)، روش ارزیابی و سهم هر نوع/روش ارزیابی در نمره نهایی دانشجو، درج شده است.			
علوم اعصاب و مطالعات اعتیاد	Ph.D مطالعات اعتیاد	مدیریت سلامت و سلامت روان	منابع	کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط، معرفی شده‌اند			